

[Erik Eriksen.]

samlet vesteuropæisk frihandelsområde. Det ser nærmest ud som et forsøg på, ikke mindst fra britisk side, at skabe et handelspolitisk instrument, som skal kunne tvinge fællesmarkedets lande til at ændre kurs.

Jeg må understrege, at jeg nu som før er af den opfattelse, at vi herhjemme skal være meget, meget varsomme med at indlade os på nogen som helst form for handelspolitiske trusler. Der vil nemlig ikke være dækning for disse trusler, medmindre vi er villige til at betale en pris, der kan blive ruinerende.

Jeg har som vel alle andre så nøje som muligt søgt at følge de forskellige markedsforhandlinger, og for mig at se er det eneste, som står fast, at de seks landes fællesmarked trods alt støt og sikkert udvikler sig. Må jeg have lov at sige, at det undrer mig, at det øjensynligt er kommet som en overraskelse for mange, at fællesmarkedet indebærer en forskelsbehandling over for de lande, som står udenfor. Verden har endnu aldrig set en toldunion eller en økonomisk union, som ikke har haft en sådan forskelsbehandling som et vigtigt led i sit formål. Alligevel tror jeg, at Storbritannien og hele det gamle britiske verdensrige på den ene side og fællesmarkedet på den anden side har så stor betydning for hinanden, at de før eller senere vil nå frem til en aftale, der sikrer de to gruppers interesser på hinandens markeder.

Jeg vil også gerne tro, at der gennem et net af aftaler over et længere åremål kan tilvejebringes en eller anden form for et frihandelsområde. Det er i hvert fald tænkeligt. Men spørgsmålet for os bliver så: vil alle disse eventuelle aftaler kunne tilfredsstille dansk erhvervslivs livsvigtige interesser? Jeg tror det ikke. Vi er langt inde i en udvikling, der i hvert fald gør mig ængstelig, ja, som egentlig får mig til at tvivle på, at vi ret længe endnu har råd til at vente og se tiden an.

Jeg skal ved denne lejlighed søge ikke at gentage og skal derfor indskrænke mig til at henvise til de udtalelser, venstres ordfører, det ærede medlem hr. Per Federspiel, fremsatte ved den seneste markedsdebat her i tinget, og hvori han gav udtryk for, at Danmark burde søge optagelse i fællesmarkedet. Jeg har ingen særlige forudsæt-

ninger for at bedømme realiteter eller ikke realiteter i de andre planer og skitser, som nu overvejes. Og hvem får vi til at støtte os i vor isolerede situation? Det kan allerede nu mærkes, at det er ved at blive vanskeligere for vor industri at knytte kontakter i fællesmarkedets lande. Det føles også på ordrerne. Flere og flere danske firmaer finder det nødvendigt at sikre sig fodfæste inden for fællesmarkedet, og vi er allerede nu vidne til, at der over grænserne i fællesmarkedet knyttes stadig fastere bånd mellem erhvervsvirksomheder og organisationer.

Sidst, men ikke mindst, tror jeg, at landbrugets vanskeligheder vil øges. Vort marked i Storbritannien vil være vigende. Uden en nærmere forbindelse med fællesmarkedet vil dansk landbrug mere og mere blive henvist til at stå som den, der får lov til at træde til, når de privilegerede leverandører af den ene eller den anden grund ikke kan dække markedet. Ingen hjemmemarkedsordning af nogen art kan erstatte tabet.

Jeg har med disse ord villet give udtryk for, at min gruppe er meget ængstelig for, hvad forhandlingerne i Stockholm kan føre til, og det er for så vidt med tilfredshed, vi har set den højtærede udenrigsminister søge at gribe ind; men vi må altså indtrængende bede regeringen være opmærksom på de handelspolitiske følger, der kan flyde, og som vil flyde, af denne blokpolitik, om den føres ud i livet.

I øvrigt samler interessen sig om de økonomiske problemer, således som den i det hele taget har gjort det i næsten alle efterkrigsårene.

Allerede for to år siden gik oppositionen imod regeringens såkaldte saneringsprogram. I forsommeren 1957 stillede oppositionen forslag om en deponeringsordning. I dag kan alle vist se, at en sådan løsning ville have ydet et konstruktivt bidrag til løsningen af vore økonomiske problemer, herunder ikke mindst forberedelsen af vor deltagelse i et europæisk stormarked. Størstedelen af de ofre, regeringens politik pålagde befolkningen, var unødvendige. Det var et eksempel på den siksak kurs, der har domineret dansk økonomisk politik.

Må jeg minde om, at den regering, som venstre og det konservative folkeparti